

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011), a u vezi članka 12. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/1996), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Izvješće o vođenim pregovorima za sklapanje Sporazuma o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru, u tekstu koji je dostavilo Ministarstvo vanjskih i europskih poslova aktom, klase: _____, urbroja: _____, od _____.
2. Utvrđuje se da je usuglašeni tekst Sporazuma iz točke 1. ovoga Zaključka u skladu s osnovom za vođenje pregovora.
3. Sporazum iz točke 1. ovoga Zaključka i Završni akt će, u ime Republike Hrvatske, potpisati prva potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica vanjskih i europskih poslova, a u slučaju njezine spriječenosti Sporazum iz točke 1. ovoga Zaključka i Završni akt će, u ime Republike Hrvatske, potpisati zamjenik ministrice vanjskih i europskih poslova.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (stavku 5. članak 6. Akta o pristupanju) utvrđena je obveza Republike Hrvatske da pristupi Sporazumu o Europskom gospodarskom prostoru. Također, članak 128. Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru izričito propisuje dužnost svakoj novoj državi članici Europske unije da postane strankom ovog Sporazuma.

Republika Hrvatska je u rujnu 2012. podnijela zahtjev za pristupanje Sporazumu o Europskom gospodarskom prostoru, pismom ministrice Vesne Pusić upućenog ministru vanjskih poslova Kraljevine Norveške g. Jonasu Gahru Støreu, tadašnjem predsjedavajućem Vijeća Europskog gospodarskog prostora.

Odlukom Vijeća Europske unije od 24. rujna 2012. dana je ovlast Europskoj komisiji za vođenje pregovara u ime Europske unije i njezinih država članica s članicama EFTA-e (Kraljevina Norveška, Republika Island i Kneževina Lihtenštajn), o prilagodabama Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, u vezi s pristupanjem Republike Hrvatske.

Pregovori o pristupanju Republike Hrvatske Europskom gospodarskom prostoru službeno su otpočeli 15. ožujka 2013. u Bruxellesu, te su održana četiri kruga pregovora tijekom koji je usuglašen tekst Sporazuma o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru, koji je parafiran u Bruxellesu 20. prosinca 2013. godine.

U skladu s člankom 12. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora izrađeno je Izvješće o pregovorima o Sporazumu o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru, koje se prihvaća ovim Zaključkom.

Nadalje, ovim Zaključkom utvrđuje se da je usuglašeni tekst Sporazuma u skladu s osnovom za vođenje pregovora te da će ga u ime Republike Hrvatske potpisati prva potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica vanjskih i europskih poslova, a u slučaju njezine spriječenosti, zamjenik ministrice vanjskih i europskih poslova.

Izvješće o pregovorima za sklapanje Sporazuma o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru

U stavku 5. članka 6. Akta o pristupanju, Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 2/2012), utvrđena je obveza Republike Hrvatske da pristupi Sporazumu o Europskom gospodarskom prostoru, a što je također sukladno članku 128. toga Sporazuma.

Po donošenju Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 13. rujna 2012. (KLASA: 303-03/12-01/02, URBROJ: 50301-09/09-12-2), Republika Hrvatska podnijela je zahtjev za pristupanje Sporazumu o Europskom gospodarskom prostoru u formi pisma ministrice vanjskih i europskih poslova gđe. Vesne Pusić upućeno ministru vanjskih poslova Kraljevine Norveške g. Jonasu Gahru Støre, tadašnjem predsjedavajućem Vijeća Europskog gospodarskog prostora.

U svjetlu pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Odlukom Vijeća Europske unije od 24. rujna 2012. dana je ovlast Europskoj komisiji za vođenje pregovara u ime Europske unije i njezinih država članica s članicama EFTA-e, koje su stranke Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, o prilagodbama Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, kao i o prilagodbama Sporazuma između Kraljevine Norveške i Europske unije o Norveškom financijskom mehanizmu za razdoblje 2009.-2014. godine.

Vlada Republike Hrvatske je 28. veljače 2013. donijela Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru (KLASA: 022-03/13-11/21, URBROJ: 50301-21/21-13-3). Navedena Odluka izmijenjena je Odlukom o izmjenama Odluke o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru 30. siječnja 2014. godine (KLASA: 022-03/13-11/21, URBROJ:50301-21/21-14-5) kojom se jasnije definiralo sudjelovanje Republike Hrvatske u sadašnjem financijskom mehanizmu Europskog gospodarskog prostora i norveškom financijskom mehanizmu, proširena je ovlast da u slučaju spriječenosti potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske i ministrice vanjskih i europskih poslova, Sporazum o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru potpiše zamjenik ministrice vanjskih i europskih poslova, te je izmijenjena točka kojom se odobrava privremena primjena, koja je prvotno bila predviđena od datuma pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Budući da Sporazum o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru nije potpisan do tog roka privremena primjena odobrava se nakon njegovoga potpisivanja, od datuma koji će biti utvrđen razmjenom pisama između Europske unije i Kraljevine Norveške, Islanda i Kneževine Lihtenštajna, do dana njegovoga stupanja na snagu.

O sklapanju Sporazuma o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru održana su ukupno četiri kruga pregovora u Bruxellesu, u razdoblju od ožujka do prosinca 2013. godine.

U Bruxellesu je 15. ožujka 2013. održan prvi službeni krug pregovora na kojemu su sudjelovali predstavnici Europske unije (Europska služba za vanjsko djelovanje (EEAS), predstavnici Kraljevine Norveške, Islanda i Kneževine Lihtenštajn (EFTA/EGP države), te predstavnici Republike Hrvatske. Cilj prvog sastanka bio je predstaviti stajališta stranaka i dogovoriti osnovna načela za vođenje pregovora.

Pristupanje Republike Hrvatske Europskom gospodarskom prostoru omogućit će Republici Hrvatskoj da, između ostalog, postane korisnica financijskog mehanizma Europskog gospodarskog prostora, kao i norveškog financijskog mehanizma.

Uzimajući u obzir da sadašnji financijski mehanizam Europskog gospodarskog prostora, kao i norveški financijski mehanizam, ističu u travnju 2014. godine, Republika Hrvatska je na samom početku pregovora istaknula potrebu za osiguranjem fleksibilnosti prilikom utvrđivanja uvjeta pod kojima će Republika Hrvatska imati pravo korištenja tih sredstava. U tom smislu, kao jedna od mogućih opcija, ukoliko ne bi bilo moguće dogovoriti specifične fleksibilnosti za Republiku Hrvatsku, predloženo je i moguće prenošenje spomenutog financijskog doprinosa u sljedeće financijsko razdoblje, a koje bi bilo predmetom budućih zasebnih pregovora.

Kraljevina Norveška i Island iznijeli su zabrinutost zbog promjena u trgovinskim odnosima s Europskom unijom koje su nastupile zbog pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te su postavile zahtjeve za odgovarajuće povećanje bescarinskih kvota za njihov izvoz riba i ribljih proizvoda na tržište Europske unije.

U pogledu daljnje organizacije rada na pregovorima, na prvom krugu pregovora usuglašeno je kako će se pojedina pitanja raspraviti na tehničkoj razini u okviru tri tematski podijeljene podskupine: a) o pravnim pitanjima; b) financijskom mehanizmu EGP-a; c) bilateralnim pitanjima, prvenstveno onima koja se tiču trgovine ribom i ribljim proizvodima.

U Bruxellesu je 3. svibnja 2013. održan drugi službeni krug pregovora na kojemu su izneseni rezultati izračuna sredstava koja bi bila na raspolaganju Republici Hrvatskoj u okviru sadašnjeg financijskog mehanizma Europskog gospodarskog prostora, kao i norveškog financijskog mehanizma. Financijski doprinos za Republiku Hrvatsku iznosio bi 9,6 milijuna eura.

Republika Hrvatska istaknula je važnost njezinog integriranja u Europski gospodarski prostor na istim načelima i pod jednakim uvjetima kao i u slučaju ostalih država članica koje su korisnice tih financijskih mehanizama. Također, Republika Hrvatska iskazala je spremnost za korištenje sredstava financijskog doprinosa, a koji bi se zbog kratkoće vremena namijenili manjem broju prioritetnih područja.

Kraljevina Norveška i Island istaknule su kako je za napredak pregovora potrebno raspraviti i njihove zahtjeve u vezi s povećanjem bescarinskih kvota za izvoz ribe i ribljih proizvoda na

tržište Europske unije. Polazeći od svojih provedenih analiza, Europska komisija je pojasnila kako dosadašnji trgovinski opseg između Republike Hrvatske i Kraljevine Norveške, odnosno Islanda ne opravdava spomenute zahtjeve za povećanje bescarinskih kvota, a posebice stoga što ne postoji tradicionalna trgovina između Republike Hrvatske i Kraljevine Norveške, dok je ona između Republike Hrvatske i Islanda ograničenog opsega.

Treći krug pregovora održan je u Bruxellesu 15. srpnja 2013. godine, tijekom kojeg nije postignut konačni dogovor o iznosu financijskog doprinosa za Republiku Hrvatsku od strane EGP/EFTA država, i to iz razloga što Europska unija nije u potpunosti prihvatila previsoke zahtjeve Kraljevine Norveške i Islanda u vezi s povećanjem bescarinskih kvota za izvoz ribe i ribljih proizvoda na tržište Europske unije. Republika Hrvatska je navela kako je izuzetno važno da pregovori završe što skorije, kako bi bila u mogućnosti iskoristiti sredstva koja joj pripadaju iz trenutnih financijskih mehanizama.

Četvrti krug pregovora održan je u Bruxellesu 20. studenoga 2013. godine, na kojem su pregovori o Sporazumu o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru okončani te je potpisan Zapisnik o pregovorima i utvrđeni su daljnji koraci vezani uz potpisivanje, primjenu i stupanje na snagu Sporazuma. U ime Republike Hrvatske Zapisnik o vođenim pregovorima potpisao je g. Joško Klisović, zamjenik ministrice vanjskih i europskih poslova i voditelj izaslanstva.

Postignut je dogovor o doprinosu za Republiku Hrvatsku iz financijskog mehanizma EGP-a i norveškog financijskog mehanizma. Iz sadašnjeg EGP financijskog mehanizma (2009.-2014.), za razdoblje od 1. srpnja 2013. do 30. travnja 2014. godine, dogovoren je dodatan iznos od ukupno 5 milijuna eura za Republiku Hrvatsku. Također, iz norveškog financijskog mehanizma za navedeno razdoblje dogovoren je dodatan iznos od 4,6 milijuna eura za Republiku Hrvatsku. Zaključno, ukupni iznos na raspolaganju Hrvatskoj je 9,6 milijuna eura.

Vezano uz bilateralna pitanja u vezi s trgovinom ribe i ribljih proizvoda za Island, Europska unija je pristala na dodatne bescarinske kvote za jastog u količini od 60 tona, te za škarpinu u količini od 100 tona. Što se tiče islandskog zahtjeva u vezi s neiskorištenim kvotama za spomenute ribe za razdoblje 2009.-2014., Europska unija se obvezala navedeno uzeti u obzir prilikom sljedeće revizije trgovinskih odnosa u području trgovine ribom. Za Norvešku, Europska unija je također pristala na dodatne bescarinske kvote za haringe u količini od 1400 tona.

Ujedno je usuglašeno da će se prilikom potpisivanja Sporazuma o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru, razmjenom pisama između Europske unije i Kraljevine Norveške, Islanda i Kneževine Lihtenštajna dogovoriti i njegova privremena primjena.

Sporazum o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru te drugi vezani međunarodnopravni instrumenti parafirani su u Bruxellesu 20. prosinca 2013. godine. U ime Republike Hrvatske Sporazum je parafirao zamjenik ministrice vanjskih i europskih poslova Joško Klisović. Uz Sporazum o sudjelovanju Republike Hrvatske u Europskom gospodarskom prostoru parafirani su Dodatni protokol uz Sporazum između Europske unije i

Kraljevine Norveške zbog ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, Dodatni protokol uz Sporazum između Europske unije i Islanda zbog ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju i Dodatni protokol uz Sporazum između Kraljevine Norveške i EU o Norveškom financijskom mehanizmu za razdoblje 2009.-2014. zbog ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Napominjemo da se tijekom pregovora nije odstupalo od utvrđene osnove za vođenje pregovora.